

give, var Lidet eller saa godt som Intet, og med denne Uttring sluttede han omtrent sit Foredrag. I Modsaetning hertil bemærkede et æret Medlem fra Fyen, det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Høyer-Møller), at han ikke heri kunde være enig med det ærede Medlem, jeg nys nævnte, Folketingsmanden for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), idet det virkelig maatte siges, at Lovforslaget ikke blot gav Noget, men sammenligningsviis endog saa Meget. Heri forekommer det mig, at man ikke kan Andet end være enig med det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Høyer-Møller), hvilken Mening man end forøvrigt maatte have om Lovforslagets Enkeltheder; thi, som det ærede Medlem sagde, den Indflydelse, som Menighederne nu have ved Valget af deres Præster, er ingen, men fremtidigt faae de i alt Fald nogen Indflydelse, og i Sammenligning med Intet er endog saa Lidet overmaade meget. Men, om man vil sige, at det er Lidet eller Meget, der gives, eller rettere sagt tilhydes, ved Lovforslaget, berøver jo naturligtviis væsentlig paa, hvorledes man opfatter Forholdene, og navnlig, hvorledes man opfatter Menighedernes Stilling. Derfor det forholdt sig, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sagde, at Menigheden havde en historisk, en kristelig og en folkelig Ret til at vælge sin Præst, saa kunde jeg forstaae, at man vilde finde, at det Afdrag, som Lovforslaget gik ud paa at give paa dette Krav, som Menighederne saaledes formeentlig have, maatte siges at være noget knapt, maaffee endog noget saa Ringe, at der kunde være Spørgsmaal om, hvorvidt man overhovedet skulde tage imod et saa ringe Tilbud. Men det ærede Medlem for Veile Amt (Th. Nielsen) blev Beriset skyldig og skal blive Beriset skyldig for, at Menigheden har en historisk, en kristelig og en folkelig Ret til selv udenvidere at vælge sin Præst. Præsten er en Statsembedsmand, og de ærede Herrer her i denne Sal, som under Behandlingen af et andet Lovforslag saa stærkt have villet gjøre gjældende og hævde, at Præsten er en Statsembedsmand og skal lønnes som andre Embedsmænd, skulde ogsaa vel tage i Betænkning, at det da

ikke gaaer an ved et andet Lovforslag, som behandles samtidigt dermed, at benægte, at han er det. Enten er Præsten Statsembedsmand, eller han er det ikke; men er han Embedsmand, og skal han derfor lønnes som saadan, saa skal han ogsaa behandles som Embedsmand i Forhold til Statsmyndigheden, saa maa Staten ogsaa have Ret til at bestemme, hvem den vil anerkende og ansætte som Præst. Præsten er en Statsembedsmand, og jeg vil sige, at Staten vilde svigte en af sine vigtigste Op-gaver, dersom den undlod at føre Tilsyn med den Embedsgjernings Udførelse, som er henlagt til Præsten. Det er sandelig en Sag, der interesserer ikke blot den enkelte Menighed, men det hele Land, om der er ordentlige og dygtige Præster, og det er aldeles urigtigt, hvad der er sagt af det ærede Medlem for Veile Amt (Th. Nielsen), at, naar Menigheden fik den, Menigheden vilde have, var det netop den rette Mand, og saa skulde ingen Anden have Ret til at opfaae Spørgsmaal, om han i og for sig var duelig eller ikke, thi den var den Dueligste og Bedste, som Menigheden selv valgte. Selv om man kunde tænke sig, at samtlige en Menigheds Medlemmer vilde have den samme Mand, vare de dog ikke berettigede til at forlange at faae ham, det var ligesuldt ikke blot Statens Ret, men dens Pligt at gjøre Indsigelse derimod, forsaavidt Staten maatte mene, at denne Mand ikke vilde udføre sin Gjerning paa behørig Maade. Men endnu mere skrigende viser det Falske i hin Sætning sig jo, naar man tager i Betænkning, at der i saadanne Tilfælde ofte ikke vil kunne være nogen sand eller fuld Genstemighed tilstede. Og dertil kommer da saa, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds synes ganske at have overset, nemlig, at vi her i Landet have og ønske at beholde en almindelig Kirke, som ikke falder fra hinanden i Stumper og Stykker, bestaaende af enkelte Menigheder, som hver for sig skulle føre sit eget individuelle Liv. Ret, der skal være en almindelig Kirke her i Landet, og det kan derfor ikke være ligegyldigt, hvorledes der gaaes frem i de enkelte Sogne. Det kan ikke være ligegyldigt, om der udvikler sig i de enkelte Menigheder Kjættereri og vrang Lære,